

rotunda, hanem egy háromkaréjos záródású épület részletét találtuk meg. A karéjok öntött falazási technikával készültek, és az É-i oldalon a két karéj találkozásánál *terrazzopadló* részletét találtuk meg. A templomban *tegulák*, római téglák és *tubus* darabjai is előkerültek, amelyek jelenléte és a szokatlan alaprajz felveti annak lehetőségét, hogy a középkori egyházi épületet a szakirodalom eddigi feltételezésének megfelelően, egy római kori épületre alapozták. E mellett szól még a templom Ny–K-i iránytól jelentősen eltérő (320–140°) tájolása is.

A templom belterületének földjében kevés korai kerámiatöredéket figyeltünk meg, valamint a már említett *terrazzo*-darabokon kívül koporsó- és palaszegeket és csizmapatkó töredékét gyűjtöttük össze. Fémkeresés során egy vésett díszű bronzgyűrű is napvilágra került. A tárgyakat Gy. 2013.16.1–5. számokon vettem nyilvántartásba.

Drénezés miatt körbeasták a templomot 2014. július 3-án. Ennek során napvilágra került több, minden valószínűség szerint korábbi épülethez tartozó falcsont, amely tovább erősítette azt a feltételezést, hogy a templomot egy római épületre alapozták.

A D-i homlokzat közepén található *lizéna* alatt egy a templomfalra merőleges, 150 cm széles, korábbi falszakaszt találtunk. A fal alapozásának Ny-i oldalán egyöntetű téglaköpeny figyelhető meg, míg a K-i oldalon jól látható a csatári kőből épített, habarcsos falazat. A falat a felszínen a templomtól D-re álló fa feszület alapzatáig tudtuk követni. A *lizénától* K-re az árokban a mai falsíktól 30–40 cm-t ugrik ki az alapozás, amely habarccsal összeépített csatári palából áll és iránya látszólag eltér a templom falainak irányától.

A szentély É-i oldalán elhelyezett magassági csap alatt jól megfigyelhető egy kiugró, ám félkörívben lecsorbázott falsík, és ugyanitt, a szentély É-i válla és a szentély fala találkozásánál egy L alakban kiugró csatári kő falsarok is található.

A sekrestyétől ÉK-re egy, a sekrestye É-i falára merőleges, 90 cm széles, habarcsba rakott csatári kövekből álló falszakaszt találtunk, amely talán a korábban itt álló római épületegyütteshez tartozhat, és valószínűsíthető, hogy visszabontására a barokk sekrestye építésekor kerülhetett sor.

A sekrestye É-i fala alatt két, a sekrestye építésekor részben elpusztított Ny–K-i tájolású váz maradványait találtuk meg; egy koponyát és tőle ÉNy-ra két párhuzamosan elhelyezkedő karcsontot. A koponya mellől egy sárgásfehér üveggyöngyöt gyűjtöttünk. A templom körüli temető e két temetkezésre tehát ráalapozták a barokk falakat.

A hajó Ny-i végének É-i szakaszán szintén azt tapasztaltuk, hogy a falalap 40 cm-re ugrik ki falsíktól, és ezen a szakaszon *terrazzo* maradványokat találtunk. A falszakasz és a toronyalap találkozásánál kb. 70 cm mélyen a falak tájolásától eltérő, egybefüggő csatári kő réteg fut, amelyen 2–3 cm vastagságban a római korra jellemző sóderes habarcsréteg figyelhető meg.

A templom melletti árok kidobott földjéből Árpád- és késő-középkori kerámiatöredékeket gyűjtöttünk, ugyanitt középkori temetkezések csontmaradványait figyeltük meg. A sekrestye falai alól előkerült gyöngy kora is az Árpád-korra tehető.

Munkatárs: Derdák Ferenc geodéta, Kőszegi Ádám régész-technikus-gyűjteménykezelő, Vámos Péter régésztechnikus.

KISS GÁBOR – PAP ILDIKÓ KATALIN

106. Dóc, Gurus-part (KÖH 20592)

(Csongrád megye) B, Á, Kk, Kú

A Szegedi kistérség és Kiskörös kistérség Optikai körzethálózat építése I. ütem megnevezésű beruházás előzetes régészeti dokumentációja készítéséhez kapcsolódóan végeztünk terepbejárást a szegedi Móra Ferenc Múzeum munkatársaival együttműködve, 2014. augusztus 14-én és 26-án.

A tervezett beruházás terepbejárással vizsgált szakaszai Szeged, Sándorfalva és Dóc területén kerültek megvalósításra. A beruházási területen, illetve annak pufferzónájában a vizsgálat időpontjában nagyobb részben kutathatatlan területeket találtunk. Főként Dóc külterületén volt jelentősebb számú szántóterület, ahol a terepi vizsgálatokat el tudtuk végezni.

Dóc területén leletek kerültek elő a 20601, a 20602 és a 20592 nyilvántartási számú lelőhelyek között futó nyomvonalszakasz mentén. Mivel megfigyeléseink alapján e három lelőhely feltehetően egy nagyobb lelőhely eddig külön-külön nyilvántartott részeiként értelmezhető, javasoltuk azok egy lelőhelyé történő összevonását Dóc, Gurus-part néven (nyilvántartási szám: 20592). A lelőhelyről bronzkori, Árpád-kori és késő-középkori-kora újkori leleteket gyűjtöttünk.

Munkatársak: Benedek-Bene Zsuzsanna, Hrabák Zita (MNM NÖK); Kujáni Yvett és Miklós Eszter (MFM).

HARKAI ISTVÁN

107. Döbrököz határa (Tolna m.) Lt, I

Sütvénypuszta (KÖH 87985): Március 12-én lakossági bejelentés nyomán egy 1982–1983 körül talált csontvázas temető helyszínét azonosítottam a bejelentő segítségével. A csontvázak a ma már elhagyott puszta belterületén, az út K-i oldalán fekvő árok gépi erővel történt készítése során kerültek elő. Bár ismeretlen jellegű leletek is voltak a vázak mellett, a bejelentőnek a felettesei megtiltották, hogy értesítse a múzeumot. A vázak előkerülésének helyén, az út 1970-es évek elején történt építéséig kisebb kiemelkedés feküdt, amelyet akkoriban elhordtak, a temető egy része tehát már akkor megsemmisülhetett. A környéket minden irányban alaposan bejártam, de embercsontot vagy további leleteket nem találtam. Sütvénypusztán, 19. százi adatok szerint, templomrom feküdt, amelynek helye azonosíthatatlan. Terepszemlém alapján a középkori falu és templom máshol kereshető.

Újtelep út 15. (KÖH 72523): Február 7-én, a falu K-i részén földkábelfektetés régészeti felügyeletét végeztem, kb. 120 m hosszan. A közelben ismeretlen korú csontvázas temető ismert: az Újtelep u. 15. sz. ház telkén, 1980-ban, földmunka során ismeretlen korú, melléklet nélküli csontvázas sír került elő. A lakóktól megtudtam, hogy a szomszédos 14. sz. háznál is kerültek elő csontvázak, szintén melléklet nélkül.

A nyomvonalban régészeti lelet csak szórványként került elő: egy megduzzadó, grafitos kelta perem, néhány állatcsont és egy őrlőkőtöredék, amely egy kelta telep közelségére utal. Úgy tűnik, hogy a szokatlanul mély fekvésű, Ny–K-i irányban legalább 50 m hosszan húzódó csontvázas temető É-i szélé éppen a földkábel vonaláig húzódott, de nem érintette azt.

K. NÉMETH ANDRÁS